

کانون
(ت. ۵۰۸)

انجمن های صنفی کارفرمایی شرکت ها و
مؤسسات حمل و نقل کالای استان اصفهان

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ج ۱۵/۵

۱۴۰۳/۰۲/۰۹

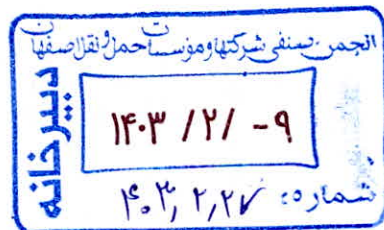
انجمن های محترم صنفی شهرستان های اصفهان، اردستان، خمینی شهر، دولت آباد، درچه، زرین شهر، شاهین شهر، پایانه شرق، شهرضا، فلاورجان، کاشان، گلپایگان، مبارکه، نجف آباد و فرآورده های نفتی

با سلام،

به پیوست تصویر نامه شماره ۲۱/۷۰۵۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۶ اداره کل محترم راهداری و حمل و نقل جاده ای استان اصفهان منضم به نامه شماره ۲۰/۳۱/۸۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴ مدیر کل محترم دفتر فنی، امور عمرانی و حمل و نقل ترافیک استانداری اصفهان در خصوص آشنایی و استفاده از «راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند تردد و تخلف» جهت اطلاع رسانی به کلیه شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل کالای تحت پوشش ارسال می گردد.

امیدعلی محبی

رئیس کانون حمل و نقل کالای استان اصفهان

باسمه تعالی

وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان اصفهان

شماره: ۲۱/۷۰۵۰

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۶

پیوست: دارد

« اصفهان شکوه ایران »

کانون انجمن های صنفی شرکت ها و موسسات حمل و نقل کالای استان اصفهان
کانون انجمن های صنفی شرکت ها و موسسات حمل و نقل مسافر استان اصفهان
اتحادیه شرکت های تعاونی حمل و نقل کالای استان اصفهان
کانون انجمن های صنفی کامیونداران استان اصفهان
انجمنهای صنفی رانندگان مسافر برون شهری اصفهان ، کاشان و گلپایگان
انجمنهای صنفی رانندگان بار اصفهان و فلاورجان

موضوع: راهنمای واژگان، مفاهیم واصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند تردد و تخلف

با سلام و احترام

پس از مطالعه و بررسی صورت گرفته در خصوص، با عنایت به نامه شماره ۲۰/۳۱/۸۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۲/۴ مدیرکل محترم دفتر فنی، امور عمرانی و حمل و نقل ترافیک استانداری اصفهان در خصوص آشنائی و استفاده از « راهنمای واژگان، مفاهیم واصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند تردد و تخلف » (تصویر پیوست) مقتضی است اطلاع رسانی لازم را بعمل آورید.

فرزاد دادخواه
مدیر کل
اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان اصفهان

اقدام کننده: دولت یار

۱۴۰۳/۰۲/۰۴

تاریخ: ۲۰/۳۱/۸۳

شماره:

پست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
استاندارداری اصفهان

اداره کل راهداری و حمل و نقل
جاده ای استان اصفهان
شماره نامه: 6253
تاریخ: 1403/02/04

معاونت هماهنگی امور عمرانی
دقتزنی امور عمرانی و حمل و نقل و ترافیک

« جهش تولید با مشارکت مردم »

فرماندار محترم شهرستان ***

شهردار محترم ***

مدیرکل محترم راهداری و حمل و نقل جاده‌های استان

مدیرکل محترم راه و شهرسازی استان

مجری محترم طرح‌های زیربنایی راه و شهرسازی در استان اصفهان

باسلام و احترام؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۵۰۴۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۲ مدیرکل محترم دفتر حمل و نقل و دبیرشورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور مضموم به " راهتمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف " جهت بهره‌برداری و به‌کارگیری در مکاتبات مربوطه ارسال می‌گردد.

محمد یوسف زاده
مدیرکل
دسا

رونوشت:

- معاون محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری برای استحضار.
- معاون محترم حمل و نقل و ترافیک دفتر فنی استانداری.
- دفتر فنی - خانم شکرالهی ۸۳۰۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

بسمه تعالی

معاونت عمران و توسعه امور شهری و روستایی
دکتر حمل و نقل و دبیرخانه شورای عالی ترافیک شهرداری کشور

«جهش تولید با
مشارکت مردم»

تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۲

شماره ۱۵۰۴۴

پیوست دارد

معاونین محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری های سراسر کشور

سلام علیکم

با احترام، پیرو نامه شماره ۲۷۳۴۴۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی با موضوع ارسال راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند ثبت تردد و تخلف، با عنایت به عدم ارسال فایل مربوطه در پیوست نامه مذکور و با توجه به اهمیت موضوع، فایل راهنمای مورد نظر به پیوست ارسال می گردد. بر این اساس، مجددا یادآوری می گردد: به منظور آشنایی مختصر و کلی و به ویژه ایجاد برداشت واحد و هماهنگی در این حوزه و کاربرد در مکاتبات مربوطه، مطالعه این راهنما (به شرح پیوست) به همکاران و افراد مرتبط با این موضوع در استانداری ها، فرمانداری ها، شهرداری ها و سایر دستگاه های مرتبط توصیه می شود.

سید مجتبی شفیع
مدیرکل دفتر حمل و نقل و دبیر
شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور

31d83de6-52c6-4c58-9e19-023655bada1d2

رونوشت:

- جناب آقای دکتر جمالی نژاد، معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی برای استحضار.
- سردار سرتیپ دوم پاسدار حسینی، رئیس محترم پلیس راهور قراچا برای استحضار.
- جناب آقای دکتر امانی، معاون محترم وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای برای استحضار.
- دبیران محترم شوراها و هماهنگی ترافیک استانداری های سراسر کشور برای اطلاع.

۱۴۰۳/۰۲/۰۲

۸۳۰۰

دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف^۱

راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف

نسخه اول

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای وازگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

اعضای کارگروه

محمود سیادت موسوی (متخصص حوزه هوشمندسازی در حمل و نقل)

عبدالمجید قرنجیک (وزارت کشور)

مهدی دهقان (پلیس راهنمایی و رانندگی)

علی اکبر ملایی (پلیس راهنمایی و رانندگی)

مجتبی بخشی (پلیس راهنمایی و رانندگی)

علی صبا (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای)

مرتضی جعفری گمی (فاوا فرماندهی کل انتظامی)

محسن باقری (شرکت فناوران توسعه امن ناجی)

کامران صوری (مرکز کنترل ترافیک شهرداری تهران)

هادی کریمی (مرکز کنترل ترافیک شهرداری اصفهان)

نجف راهنورد (دبیرخانه کارگروه)

با تشکر از امیرحسین عزیززاده (مرکز کنترل ترافیک شهرداری تهران)

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

مقدمه

یکی از حوزه‌های تخصصی، کاربردی، مهم و حساس در مدیریت حمل و نقل و ترافیک، سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف می‌باشد. این ویژگی‌ها باعث شده است تا کاربرد مفاهیم و اصطلاحات تخصصی به‌کار رفته در آن با چالش‌هایی مواجه شود که مهم‌ترین آن را می‌توان در عدم آگاهی از مفهوم دقیق اصطلاحات، کاربرد این مفاهیم و نیز نبود برداشت یکسان و هماهنگ از آنها دانست. این موضوع مشکلاتی را در فرآیندهای بهره‌برداری از این سامانه‌ها، مکاتبات مرتبط و ارائه گزارش‌ها و آمارهای مرتبط به وجود آورده است. لذا در راهنمای پیش رو، به منظور آشنایی مختصر و کلی و به ویژه ایجاد برداشت واحد و هماهنگ در این حوزه، مهم‌ترین واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف تدوین و ارائه شده است. لذا، مطالعه این راهنما به همکاران و افراد مرتبط با این موضوع در استانداری‌ها، فرمانداری‌ها، شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های مرتبط توصیه می‌شود.

۱. شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور:

شورایی است که به منظور اعمال سیاست‌های جامع و هماهنگ ترافیکی و تهیه خط مشی لازم و بهبود و اداره کلیه امور مربوط به امر عبور و مرور تاسیس شده (بر اساس قانون تاسیس شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور توسط مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۷۲) و دبیرخانه آن در وزارت کشور قرار دارد. مصوبات این شورا برای کلیه دستگاه‌های اجرایی لازم الاجرا است. در این متن، جهت اختصار، از «شورای عالی» به جای شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور استفاده می‌گردد.

۲. کارگروه سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف:

مجموعه‌ای ذیل شورای عالی که بر اساس مصوبه ۱۶۸ آن مرجع با عضویت دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل شده و مسئول تدوین دستورالعمل‌های مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف رانندگی است. مصوبات این کارگروه پس از تایید اعضا، در شورای عالی مطرح و به عنوان مصوبه این شورا توسط وزیر کشور ابلاغ می‌گردد. در این متن، جهت اختصار، از «کارگروه» به جای کارگروه سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف استفاده می‌گردد.

۳. دستورالعمل‌های سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف:

اسنادی که توسط کارگروه تدوین و توسط شورای عالی ابلاغ می‌گردد. این اسناد شامل مشخصات فنی، نحوه عملکرد و نحوه ارزیابی هر یک از انواع سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف است.

۴. ارزیابی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف:

فرآیندی است که جهت دریافت اخذ کد پلیس برای هر یک از سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف صورت می‌پذیرد. در این فرآیند، تطابق عملکرد این سامانه‌ها با دستورالعمل‌های مربوطه ابلاغی شورای عالی، توسط پلیس راهور فراجا و یا شرکت ارزیاب (به عنوان نماینده پلیس راهور) انجام می‌گردد.

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۵. کد پلیس:

مجوزی است که برای هر یک از انواع سامانه هوشمند ثبت تردد و تخلف و یا نرم افزار ثبت تخلف، توسط پلیس راهور فراجا صادر می‌شود و به منظور اعمال قانون تخلفات راهنمایی و رانندگی ضروری است.

۶. شرکت ارزیاب:

شرکت ماموریتی پلیس راهور فراجا است که رسماً از سوی آن پلیس به عنوان مجری فرآیندهای ارزیابی سامانه‌های ثبت تردد و تخلف معرفی می‌گردد. شهرداری‌ها/سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای بایستی برای ارزیابی و دریافت کد پلیس هر سامانه صرفاً از طریق این شرکت و تارنمای مرتبط با آن اقدام نمایند. در حال حاضر شرکت «فناوران توسعه امن ناچی» تنها شرکت معرفی شده از سوی پلیس راهور برای این منظور بوده و «سامانه برسام» به آدرس <https://barsaam.ir> تارنمای این شرکت است.

۷. سامانه هوشمند ثبت تردد (پلاک خوان):

مجموعه‌ای از تجهیزات سخت افزاری، نرم افزاری، عمرانی، برق رسانی، ارتباطی و روشنایی معبر که وظیفه ثبت تردد، بر اساس دستورالعمل مربوطه را بر عهده دارد. این سامانه‌ها توسط شهرداری‌ها و یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای در معابر عمومی نصب می‌شوند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبات ۱۷۳، ۱۷۹، ۱۸۳ و ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آنها و مصوبات بعدی شورای عالی). برای ثبت تخلف‌های مبتنی بر تردد توسط سامانه هوشمند ثبت تردد (پلاک خوان)، همچون «تردد غیر مجاز در محدوده‌های ترافیکی (طرح ترافیک، زوج و فرد، کاهش آلودگی هوا و ...)»، «تردد بدون معاینه فنی معتبر» و غیره، نیاز به اخذ کد پلیس است.

۸. ثبت تردد:

فرآیندی است که طی آن شناسایی عبور وسایل نقلیه از یک مقطع از معبر و ثبت خودکار تصاویر آن‌ها صورت گرفته و پس از خوانش پلاک آن‌ها، بر اساس دستورالعمل‌ها، اطلاعات لازم به سرورهای مربوطه ارسال می‌گردد.

۹. دوربین ثبت تردد (پلاک خوان):

این نوع از دوربین‌ها جزئی از سامانه‌های هوشمند ثبت تردد (پلاک خوان) هستند. این دوربین‌ها توانایی شناسایی وسایل نقلیه و خوانش پلاک آن‌ها را بر اساس دستورالعمل مربوطه دارند (شناسایی وسایل نقلیه بدون پلاک نیز ضروری است).

۱۰. سامانه هوشمند ثبت تخلف:

مجموعه‌ای از تجهیزات سخت افزاری، نرم افزاری، عمرانی، برق رسانی، ارتباطی و روشنایی معبر که وظیفه ثبت تخلف یک یا مجموعه‌ای از تخلفات راهنمایی و رانندگی را، بر اساس دستورالعمل مربوطه، بر عهده دارد. این سامانه‌ها انواع گوناگونی دارند و توسط شهرداری‌ها و یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای در معابر عمومی نصب می‌شوند. تمامی سامانه‌های هوشمند ثبت تخلف ملزم به دریافت کد پلیس هستند که بدین منظور باید مطابق با دستورالعمل‌های ابلاغی شورای عالی، فرآیندهای ارزیابی سامانه‌ها طی گردد (دستورالعمل‌های پیوست مصوبات ۱۷۳، ۱۷۹، ۱۸۳ و ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آنها و مصوبات بعدی شورای عالی).

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	--	---

۱۱. ثبت تخلف:

فرآیندی است که طی آن نوع مشخصی از تخلفات راهنمایی و رانندگی، بر اساس دستورالعمل تخلف مربوطه، شناسایی و پس از ثبت تصاویر مورد نیاز از خودروی متخلف و خوانش پلاک آن اطلاعات تعیین شده در دستورالعمل‌ها به مراکز مربوطه ارسال می‌گردد.

۱۲. دوربین ثبت تخلف:

این نوع از دوربین‌ها جزئی از سامانه‌های هوشمند ثبت تخلف هستند. این دوربین‌ها بر اساس نوع تخلفی که وظیفه شناسایی آن را دارند، ویژگی‌های خاصی را دارند. برای مثال دوربین‌های ثبت تخلف سرعت، لحظه‌ای قابلیت استخراج سرعت وسایل نقلیه و دوربین‌های ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز قابلیت شناسایی عبور خودرو از خطوط تعیین شده (خط ایست و انتهای خط عابر پیاده) را از طریق پردازش تصویر و مطابق دستورالعمل مربوطه، داشته باشند. لازم به ذکر است که تمامی انواع این دوربین‌ها، باید توانایی شناسایی وسایل نقلیه متخلف و خوانش پلاک آن‌ها را بر اساس دستورالعمل مربوطه داشته باشند. در برخی از انواع این دوربین‌ها و بر اساس دستورالعمل مربوطه، شناسایی تمامی وسایل نقلیه عبوری و خوانش پلاک آن‌ها ضروری است (شناسایی وسایل نقلیه بدون پلاک ضروری است).

۱۳. سامانه ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای:

این سامانه در سه نسل پردازش تصویر، راداری و ترکیبی وجود دارد. دوربین‌های نسل پردازش تصویر از نوع دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای است و اساس استخراج خودرو بر اساس پردازش تصویر است. سامانه‌های نسل راداری از طریق یک حسگر راداری اقدام به استخراج سرعت خودرو می‌نمایند و دوربین‌های این نسل از نوع دوربین‌های ثبت تردد (پلاک‌خوان) است. سرعت وسایل نقلیه در نسل ترکیبی به صورت هم‌زمان از طریق دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای و حسگر راداری برداشت و بر اساس نتایج شده، سرعت لحظه‌ای خودرو اعلام می‌گردد (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۱۴. دوربین ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای:

این دوربین می‌تواند علاوه بر تشخیص وسایل نقلیه عبوری و خوانش پلاک آن‌ها، سرعت لحظه‌ای آن‌ها را نیز استخراج نماید.

۱۵. سامانه ثبت تخلف سرعت متوسط:

هر سامانه ثبت تخلف سرعت متوسط حداقل دارای یک نقطه ابتدایی و انتهایی است و می‌تواند به صورت شبکه‌ای عمل کرده و دارای چندین نقطه باشد. این سامانه‌ها می‌توانند در هر یک از نقاط خود دارای قابلیت تخلف سرعت لحظه‌ای نیز باشند. در این صورت لازم است تا از دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای در هر نقطه استفاده شود. در صورت عدم نیاز به اندازه‌گیری سرعت لحظه‌ای در نقاط، از دوربین‌های ثبت تردد (پلاک‌خوان) در هر یک از نقاط استفاده خواهد شد. لازم به ذکر است که امکان استفاده ترکیبی از دوربین‌های ثبت تردد (پلاک‌خوان) و ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای، با توجه به ماهیت هر یک از نقاط، امکان‌پذیر است (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۱۶. سامانه‌های ثبت تخلف چراغ قرمز:

این سامانه در تقاطع‌های دارای چراغ راهنمایی فازبندی شده برای پایش دو موضوع «توقف خودروها پشت خط ایست و عدم تجاوز به خط عابر پیاده» و «عدم عبور از تقاطع چراغ قرمز» نصب می‌گردد. خروجی این سامانه دارای دو عکس (قبل و بعد از وقوع تخلف) است و فانوس چراغ راهنمایی و وضعیت آن (قرمز، زرد یا سبز بودن) باید در این عکس‌ها مشخص باشد. دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز است (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۱۷. دوربین ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز:

این دوربین‌ها علاوه بر قابلیت تشخیص وسایل نقلیه عبوری و خوانش پلاک آن‌ها، قابلیت ردگیری (Tracking) و شناسایی عبور وسیله نقلیه از خطوط تعریف شده (خط ایست و انتهای خط عابر پیاده) را نیز دارد. زاویه دید این دوربین باید به شکلی باشد که در تصاویر ثبت شده توسط آن، وسیله نقلیه، خطوط ایست، خط‌کشی خط عابر پیاده و فانوس چراغ راهنمایی و وضعیت آن (قرمز، زرد یا سبز بودن)، همگی مشخص باشند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۱۸. سامانه ثبت تخلف عبور غیر مجاز از خطوط ویژه:

این سامانه در خطوط ویژه اتوبوس‌ها نصب می‌شود تا ضمن شناسایی تردد وسایل نقلیه در این خطوط، تخلف وسایل نقلیه غیرمجاز را نیز شناسایی و ثبت نماید. دوربین‌های این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های ثبت تردد (پلاک خوان) هستند. این سامانه‌ها برای ثبت تخلف نیازمند نیازمند اخذ کد پلیس هستند. لازم به ذکر است که زاویه دید دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها باید به شکلی باشد که عرض یک مقطع از خط ویژه را به طور کامل پوشش دهد.

۱۹. سامانه ثبت تخلف عبور غیر مجاز از خطوط اضطرار:

این سامانه در خطوط اضطرار نصب می‌شود تا ضمن شناسایی تردد وسایل نقلیه در این خطوط، تخلف وسایل نقلیه غیرمجاز را نیز شناسایی و ثبت نماید. دوربین‌های این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های ثبت تردد (پلاک خوان) هستند. این سامانه‌ها برای ثبت تخلف نیازمند اخذ کد پلیس هستند. لازم به ذکر است که زاویه دید دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها باید به شکلی باشد که عرض یک مقطع از خط اضطرار را به طور کامل پوشش دهد.

۲۰. سامانه ثبت تخلف تردد بدون گواهی معتبر معاینه فنی (یا محدوده LEZ):

این سامانه‌ها در نقاط مختلف شهرها، به خصوص در محدوده مرکزی شهرها، به منظور بررسی وضعیت معاینه فنی خودروهای در حال تردد و اعمال قانون خودروهای فاقد این گواهی نصب می‌گردند. دوربین‌های این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های پلاک خوان هستند. این سامانه‌ها برای ثبت تخلف نیازمند اخذ کد پلیس هستند. سایر سامانه‌های ثبت تردد و تخلف نیز در صورت اخذ کد پلیس قابلیت اعمال این تخلف را دارا هستند.

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای وازگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۲۱. جهت خوانش دوربین:

منظور از جهت خوانش، نحوه قرارگیری دوربین‌های سامانه‌های ثبت تردد و تخلف در معابر است که بر حسب آن، پلاک جلو یا پشت خودروها خوانش می‌شود. «خوانش از جلو»، به معنی خوانش پلاک جلوی خودرو و «خوانش از پشت» به معنی خوانش پلاک عقب خودرو است.

۲۲. سامانه پلاک‌خوان سیار خودرویی:

این سامانه متشکل از تجهیزات سخت افزاری، نرم‌افزاری، برق‌رسانی، ارتباطی و روشنایی است که بر روی یک خودرو نصب می‌گردند. دوربین‌های این سامانه از نوع دوربین‌های پلاک‌خوان هستند. این سامانه، در حین حرکت یا توقف، نسبت به ثبت و استخراج پلاک خودروها اقدام می‌نماید. این سامانه‌ها در حال حاضر در یک یا چند گروه ذیل فعالیت دارند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی):

- گروه تخلفات ساکن (محل پارک ممنوع، فلکه آتش نشانی و...)
- تخلف توقف دوبل
- گروه تخلفات مدیریت پارک حاشیه‌ای (پارکومتر)
- گروه تخلفات خودروهای عبوری و معاینه فنی

۲۳. سامانه نظارت تصویری ترافیک:

مجموعه‌ای از تجهیزات سخت افزاری، نرم‌افزاری، عمرانی، برق‌رسانی و ارتباطی که جهت کنترل و پایش ترافیک، مدیریت حوادث ترافیکی و در برخی موارد برای ثبت تخلف ترافیکی، توسط شهرداری/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نصب می‌شوند. دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها، از نوع دوربین‌های نظارتی ترافیک هستند. تصاویر این سامانه‌ها، از طریق یک نرم‌افزار مدیریت مرکزی در مرکز کنترل ترافیک مورد بهره‌برداری قرار گرفته و دیتای آنها به صورت فیلم در سرورها ذخیره می‌شود.

۲۴. سامانه نرم‌افزاری ثبت تخلف با استفاده از سامانه نظارت تصویری:

نرم‌افزاری جهت فراهم شدن امکان اعمال قانون تخلفات با استفاده از سامانه‌های نظارت تصویری که بر اساس دستورالعمل مربوطه توسعه پیدا کرده است. لازم به ذکر است که شهرداری/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای تنها از نرم‌افزارهای دارای کد پلیس می‌توانند استفاده نمایند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۲۵. دوربین نظارت تصویری ترافیک:

این دوربین‌ها در دو نوع ثابت یا قابل چرخش (PTZ) هستند و غالباً دارای قدرت بزرگنمایی (زوم) اپتیکال قابل تنظیم هستند.

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای اوزگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۲۶. سامانه هوشمند ثبت تردد فعال:

فعال بودن سامانه هوشمند ثبت تردد، به معنی انجام فرآیند ثبت تردد و ارسال اطلاعات لازم به سرورهای مربوطه توسط آن سامانه است.

۲۷. سامانه هوشمند ثبت تخلف فعال:

فعال بودن سامانه هوشمند ثبت تخلف، به معنی انجام فرآیند ثبت تخلف و ارسال اطلاعات لازم به سرورهای پلیس راهور توسط آن سامانه است. لازم به ذکر است که داشتن کد پلیس برای فعال بودن سامانه، الزامی است.

۲۸. سامانه‌های نظارت تصویری فعال:

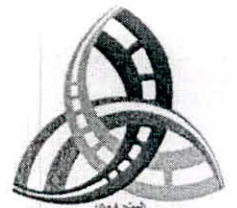
فعال بودن سامانه نظارت تصویری، به معنی برقراری ارتباط آن با سرورهای مرکز کنترل شهرداری‌ها/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای و امکان مشاهده تصویر آن به صورت برخط در مرکز کنترل و مانیتورینگ اصلی می‌باشد.

۲۹. مرکز کنترل و مانیتورینگ:

به منظور مدیریت و نظارت متمرکز بر سامانه‌های هوشمند ترافیکی و ثبت تردد و تخلف و بهره‌برداری از آنها، مرکز کنترل و مانیتورینگ در شهرداری/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای و پلیس راهور ایجاد می‌شود. این مرکز شامل مجموعه‌ای از سرورها، نرم‌افزارهای مدیریت انواع تجهیزات ترافیکی از جمله سامانه‌های نظارت تصویری، نمایشگرها و ... است و جمعی از نیروهای متخصص حوزه‌های حمل‌ونقل و ترافیک در آن حضور دارند.

۳۰. سرور:

یک رایانه متصل به شبکه است که به منظور میزبانی نرم‌افزارهای مدیریت تجهیزات ترافیکی از جمله سامانه‌های هوشمند ثبت تردد، سامانه‌های هوشمند ثبت تخلف، سامانه‌های نظارت تصویری و ... و ذخیره اطلاعات مربوط به آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. این رایانه سخت‌افزارهای قدرتمندتر و فضای ذخیره‌سازی بسیار بیشتری نسبت به رایانه‌های معمولی دارد. سرور اصلی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف در مرکز کنترل ترافیک شهرداری/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای (مراکز مانیتورینگ اصلی) قرار می‌گیرد و می‌تواند به سرورهای فرعی مستقر در سایر دستگاه‌های اجرایی مجاز، بر اساس پروتکل‌های تعریف شده، سرویس‌دهی نماید.

کانون

انجمن های صنفی کارفرمایی شرکت ها و
مؤسسات حمل و نقل کالای استان اصفهان

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ج ۱۵/۵/۱

۱۴۰۳/۰۲/۰۹

انجمن های محترم صنفی شهرستان های اصفهان، اردستان، خمینی شهر، دولت آباد، درچه، زرین شهر، شاهین شهر، پایانه شرق، شهرضا، فلاورجان، کاشان، گلپایگان، مبارکه، نجف آباد و فرآورده های نفتی

با سلام،

به پیوست تصویر نامه شماره ۲۱/۷۰۵۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۶ اداره کل محترم راهداری و حمل و نقل جاده ای استان اصفهان منضم به نامه شماره ۲۰/۳۱/۸۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴ مدیر کل محترم دفتر فنی، امور عمرانی و حمل و نقل ترافیک استانداری اصفهان در خصوص آشنایی و استفاده از «راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند تردد و تخلف» جهت اطلاع رسانی به کلیه شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل کالای تحت پوشش ارسال می گردد.

امیددلی محبی

رئیس کانون حمل و نقل کالای استان اصفهان

باسمه تعالی

وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان اصفهان

شماره: ۲۱/۷۰۵۰

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۶

پیوست: دارد

« اصفهان شکوه ایران »

کانون انجمن های صنفی شرکت ها و موسسات حمل و نقل کالای استان اصفهان
کانون انجمن های صنفی شرکت ها و موسسات حمل و نقل مسافر استان اصفهان
اتحادیه شرکت های تعاونی حمل و نقل کالای استان اصفهان
کانون انجمن های صنفی کامیونداران استان اصفهان
انجمنهای صنفی رانندگان مسافر برون شهری اصفهان ، کاشان و گلپایگان
انجمنهای صنفی رانندگان بار اصفهان و فلاورجان

موضوع: راهنمای واژگان، مفاهیم واصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند تردد و تخلف

با سلام و احترام

پس از مشاهده اسلاید مربوطه (آل ام اس) ، با عنایت به نامه شماره ۲۰/۳۱/۸۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۲/۴ مدیرکل محترم دفتر فنی، امور عمرانی و حمل و نقل ترافیک استانداری اصفهان در خصوص آشنائی واستفاده از « راهنمای واژگان، مفاهیم واصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند تردد و تخلف » (تصویر پیوست) مقتضی است اطلاع رسانی لازم را بعمل آورید.

فرزاد دادخواه
مدیر کل
اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان اصفهان

اقدام کننده: دولت یار

۱۴۰۲/۰۲/۰۴

تاریخ: ۲۰/۳۱/۸۳

شماره:

پست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
استاندارداری اصفهان

اداره کل راهداری و حمل و نقل
جاده ای استان اصفهان
شماره نامه: 6253
تاریخ: 1403/02/04

معاونت باسکلی امور عمرانی
دفتر فنی امور عمرانی و حمل و نقل و ترافیک

« جهش تولید یا مشارکت مردم »

فرماندار محترم شهرستان ***

شهردار محترم ***

مدیرکل محترم راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان

مدیرکل محترم راه و شهرسازی استان

مجری محترم طرح‌های زیربنایی راه و شهرسازی در استان اصفهان

با سلام و احترام؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۵۰۲۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۲ مدیرکل محترم دفتر حمل و نقل و دبیرشورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور مضموم به " راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف " جهت بهره‌برداری و به‌کارگیری در مکاتبات مربوطه ارسال می‌گردد.

محمد یوسف زاوه
مدیرکل
دسا

رونوشت:

- معاون محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری برای استحضار.
- معاون محترم حمل و نقل و ترافیک دفتر فنی استانداری.
- دفتر فنی - خانم شکرالهی ۸۳۰۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

بسمتعالی

معاونت عمران و توسعه امور شهری و روستایی

دفتر حمل و نقل و دبیرخانه شورای عالی با همکاری ترافیک شهرهای کشور

«جهش تولید با

مشارکت مردم»

تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۲

شماره ۱۵۰۴۴

پوست دارد

معاونین محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری های سراسر کشور

سلام علیکم

با احترام، پیرو نامه شماره ۲۷۳۴۴۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی با موضوع ارسال راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه های هوشمند ثبت تردد و تخلف، با عنایت به عدم ارسال فایل مربوطه در پیوست نامه مذکور و با توجه به اهمیت موضوع، فایل راهنمای مورد نظر به پیوست ارسال می گردد. بر این اساس، مجددا یادآوری می گردد: به منظور آشنایی مختصر و کلی و به ویژه ایجاد برداشت واحد و هماهنگی در این حوزه و کاربرد در مکاتبات مربوطه، مطالعه این راهنما (به شرح پیوست) به همکاران و افراد مرتبط با این موضوع در استانداری ها، فرمانداری ها، شهرداری ها و سایر دستگاه های مرتبط توصیه می شود.

سید مجتبی شفیع

مدیرکل دفتر حمل و نقل و دبیر
شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور

31d83de6-52c6-4c58-9d19-0233552ab1d2

رونوشت:

- جناب آقای دکتر جمالی نژاد، معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی برای استحضار.
- سردار سرتیپ دوم پاسدار حسینی، رئیس محترم پلیس راهور قراچا برای استحضار.
- جناب آقای دکتر امانی، معاون محترم وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای برای استحضار.
- دبیران محترم شوراها و هماهنگی ترافیک استانداری های سراسر کشور برای اطلاع.

۱۴۰۳/۰۲/۰۲

۸۳۰۰

دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف^۱

راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف

نسخه اول

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای وازگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

اعضای کارگروه

محمود سیادت موسوی (متخصص حوزه هوشمندسازی در حمل و نقل)

عبدالمجید قرنجیک (وزارت کشور)

مهدی دهقان (پلیس راهنمایی و رانندگی)

علی اکبر ملایی (پلیس راهنمایی و رانندگی)

مجتبی بخشی (پلیس راهنمایی و رانندگی)

علی صبا (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای)

مرتضی جعفری گمی (فاوا فرماندهی کل انتظامی)

محسن باقری (شرکت فناوران توسعه امن ناجی)

کامران صوری (مرکز کنترل ترافیک شهرداری تهران)

هادی کریمی (مرکز کنترل ترافیک شهرداری اصفهان)

نجف راهنورد (دبیرخانه کارگروه)

با تشکر از امیرحسین عزیززاده (مرکز کنترل ترافیک شهرداری تهران)

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

مقدمه

یکی از حوزه‌های تخصصی، کاربردی، مهم و حساس در مدیریت حمل و نقل و ترافیک، سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف می‌باشد. این ویژگی‌ها باعث شده است تا کاربرد مفاهیم و اصطلاحات تخصصی به کار رفته در آن با چالش‌هایی مواجه شود که مهم‌ترین آن را می‌توان در عدم آگاهی از مفهوم دقیق اصطلاحات، کاربرد این مفاهیم و نیز نبود برداشت یکسان و هماهنگ از آنها دانست. این موضوع مشکلاتی را در فرآیندهای بهره‌برداری از این سامانه‌ها، مکاتبات مرتبط و ارائه گزارش‌ها و آمارهای مرتبط به وجود آورده است. لذا در راهنمای پیش رو، به منظور آشنایی مختصر و کلی و به ویژه ایجاد برداشت واحد و هماهنگ در این حوزه، مهم‌ترین واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف تدوین و ارائه شده است. لذا، مطالعه این راهنما به همکاران و افراد مرتبط با این موضوع در استانداری‌ها، فرمانداری‌ها، شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های مرتبط توصیه می‌شود.

۱. شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور:

شورایی است که به منظور اعمال سیاست‌های جامع و هماهنگ ترافیکی و تهیه خط مشی لازم و بهبود و اداره کلیه امور مربوط به امر عبور و مرور تاسیس شده (بر اساس قانون تاسیس شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور توسط مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۷۲) و دبیرخانه آن در وزارت کشور قرار دارد. مصوبات این شورا برای کلیه دستگاه‌های اجرایی لازم الاجرا است. در این متن، جهت اختصار، از «شورای عالی» به جای شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور استفاده می‌گردد.

۲. کارگروه سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف:

مجموعه‌ای ذیل شورای عالی که بر اساس مصوبه ۱۶۸ آن مرجع با عضویت دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل شده و مسئول تدوین دستورالعمل‌های مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف رانندگی است. مصوبات این کارگروه پس از تایید اعضا، در شورای عالی مطرح و به عنوان مصوبه این شورا توسط وزیر کشور ابلاغ می‌گردد. در این متن، جهت اختصار، از «کارگروه» به جای کارگروه سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف استفاده می‌گردد.

۳. دستورالعمل‌های سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف:

اسنادی که توسط کارگروه تدوین و توسط شورای عالی ابلاغ می‌گردد. این اسناد شامل مشخصات فنی، نحوه عملکرد و نحوه ارزیابی هر یک از انواع سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف است.

۴. ارزیابی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف:

فرآیندی است که جهت دریافت اخذ کد پلیس برای هر یک از سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف صورت می‌پذیرد. در این فرآیند، تطابق عملکرد این سامانه‌ها با دستورالعمل‌های مربوطه ابلاغی شورای عالی، توسط پلیس راهور فراجا و یا شرکت ارزیاب (به عنوان نماینده پلیس راهور) انجام می‌گردد.

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای وازگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۵. کد پلیس:

مجوزی است که برای هر یک از انواع سامانه هوشمند ثبت تردد و تخلف و یا نرم افزار ثبت تخلف، توسط پلیس راهور فراجا صادر می‌شود و به منظور اعمال قانون تخلفات راهنمایی و رانندگی ضروری است.

۶. شرکت ارزیاب:

شرکت ماموریتی پلیس راهور فراجا است که رسماً از سوی آن پلیس به عنوان مجری فرآیندهای ارزیابی سامانه‌های ثبت تردد و تخلف معرفی می‌گردد. شهرداری‌ها/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای بایستی برای ارزیابی و دریافت کد پلیس هر سامانه صرفاً از طریق این شرکت و تارنمای مرتبط با آن اقدام نمایند. در حال حاضر شرکت «فناوران توسعه امن ناچی» تنها شرکت معرفی شده از سوی پلیس راهور برای این منظور بوده و «سامانه برسام» به آدرس <https://barsaam.ir> تارنمای این شرکت است.

۷. سامانه هوشمند ثبت تردد (پلاک‌خوان):

مجموعه‌ای از تجهیزات سخت افزاری، نرم‌افزاری، عمرانی، برق‌رسانی، ارتباطی و روشنایی معبر که وظیفه ثبت تردد، بر اساس دستورالعمل مربوطه را بر عهده دارد. این سامانه‌ها توسط شهرداری‌ها و یا سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای در معابر عمومی نصب می‌شوند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبات ۱۷۳، ۱۷۹، ۱۸۳ و ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آنها و مصوبات بعدی شورای عالی). برای ثبت تخلف‌های مبتنی بر تردد توسط سامانه هوشمند ثبت تردد (پلاک‌خوان)، همچون «تردد غیر مجاز در محدوده‌های ترافیکی (طرح ترافیک، زوج و فرد، کاهش آلودگی هوا و ...)»، «تردد بدون معاینه فنی معتبر» و غیره، نیاز به اخذ کد پلیس است.

۸. ثبت تردد:

فرآیندی است که طی آن شناسایی عبور وسایل نقلیه از یک مقطع از معبر و ثبت خودکار تصاویر آن‌ها صورت گرفته و پس از خوانش پلاک آن‌ها، بر اساس دستورالعمل‌ها، اطلاعات لازم به سرورهای مربوطه ارسال می‌گردد.

۹. دوربین ثبت تردد (پلاک خوان):

این نوع از دوربین‌ها جزئی از سامانه‌های هوشمند ثبت تردد (پلاک‌خوان) هستند. این دوربین‌ها توانایی شناسایی وسایل نقلیه و خوانش پلاک آن‌ها را بر اساس دستورالعمل مربوطه دارند (شناسایی وسایل نقلیه بدون پلاک نیز ضروری است).

۱۰. سامانه هوشمند ثبت تخلف:

مجموعه‌ای از تجهیزات سخت افزاری، نرم‌افزاری، عمرانی، برق‌رسانی، ارتباطی و روشنایی معبر که وظیفه ثبت تخلف یک یا مجموعه‌ای از تخلفات راهنمایی و رانندگی را، بر اساس دستورالعمل مربوطه، بر عهده دارد. این سامانه‌ها انواع گوناگونی دارند و توسط شهرداری‌ها و یا سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای در معابر عمومی نصب می‌شوند. تمامی سامانه‌های هوشمند ثبت تخلف ملزم به دریافت کد پلیس هستند که بدین منظور باید مطابق با دستورالعمل‌های ابلاغی شورای عالی، فرآیندهای ارزیابی سامانه‌ها طی گردد (دستورالعمل‌های پیوست مصوبات ۱۷۳، ۱۷۹، ۱۸۳ و ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آنها و مصوبات بعدی شورای عالی).

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای اوزگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۱۱. ثبت تخلف:

فرآیندی است که طی آن نوع مشخصی از تخلفات راهنمایی و رانندگی، بر اساس دستورالعمل تخلف مربوطه، شناسایی و پس از ثبت تصاویر مورد نیاز از خودروی متخلف و خوانش پلاک آن اطلاعات تعیین شده در دستورالعمل‌ها به مراکز مربوطه ارسال می‌گردد.

۱۲. دوربین ثبت تخلف:

این نوع از دوربین‌ها جزئی از سامانه‌های هوشمند ثبت تخلف هستند. این دوربین‌ها بر اساس نوع تخلفی که وظیفه شناسایی آن را دارند، ویژگی‌های خاصی را دارند. برای مثال دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای قابلیت استخراج سرعت وسایل نقلیه و دوربین‌های ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز قابلیت شناسایی عبور خودرو از خطوط تعیین شده (خط ایست و انتهای خط عابر پیاده) را از طریق پردازش تصویر و مطابق دستورالعمل مربوطه، داشته باشند. لازم به ذکر است که تمامی انواع این دوربین‌ها، باید توانایی شناسایی وسایل نقلیه متخلف و خوانش پلاک آن‌ها را بر اساس دستورالعمل مربوطه داشته باشند. در برخی از انواع این دوربین‌ها و بر اساس دستورالعمل مربوطه، شناسایی تمامی وسایل نقلیه عبوری و خوانش پلاک آن‌ها ضروری است (شناسایی وسایل نقلیه بدون پلاک ضروری است).

۱۳. سامانه ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای:

این سامانه در سه نسل پردازش تصویر، راداری و ترکیبی وجود دارد. دوربین‌های نسل پردازش تصویر از نوع دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای است و اساس استخراج خودرو بر اساس پردازش تصویر است. سامانه‌های نسل راداری از طریق یک حسگر راداری اقدام به استخراج سرعت خودرو می‌نمایند و دوربین‌های این نسل از نوع دوربین‌های ثبت تردد (پلاک‌خوان) است. سرعت وسایل نقلیه در نسل ترکیبی به صورت هم‌زمان از طریق دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای و حسگر راداری برداشت و بر اساس نتایج شده، سرعت لحظه‌ای خودرو اعلام می‌گردد (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۱۴. دوربین ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای:

این دوربین می‌تواند علاوه بر تشخیص وسایل نقلیه عبوری و خوانش پلاک آن‌ها، سرعت لحظه‌ای آن‌ها را نیز استخراج نماید.

۱۵. سامانه ثبت تخلف سرعت متوسط:

هر سامانه ثبت تخلف سرعت متوسط حداقل دارای یک نقطه ابتدایی و انتهایی است و می‌تواند به صورت شبکه‌ای عمل کرده و دارای چندین نقطه باشد. این سامانه‌ها می‌توانند در هر یک از نقاط خود دارای قابلیت تخلف سرعت لحظه‌ای نیز باشند. در این صورت لازم است تا از دوربین‌های ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای در هر نقطه استفاده شود. در صورت عدم نیاز به اندازه‌گیری سرعت لحظه‌ای در نقاط، از دوربین‌های ثبت تردد (پلاک‌خوان) در هر یک از نقاط استفاده خواهد شد. لازم به ذکر است که امکان استفاده ترکیبی از دوربین‌های ثبت تردد (پلاک‌خوان) و ثبت تخلف سرعت لحظه‌ای، با توجه به ماهیت هر یک از نقاط، امکان‌پذیر است (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای واژگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۱۶. سامانه‌های ثبت تخلف چراغ قرمز:

این سامانه در تقاطع‌های دارای چراغ راهنمایی فازبندی شده برای پایش دو موضوع «توقف خودروها پشت خط ایست و عدم تجاوز به خط عابر پیاده» و «عدم عبور از تقاطع چراغ قرمز» نصب می‌گردد. خروجی این سامانه دارای دو عکس (قبل و بعد از وقوع تخلف) است و فانوس چراغ راهنمایی و وضعیت آن (قرمز، زرد یا سبز بودن) باید در این عکس‌ها مشخص باشد. دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز است (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۱۷. دوربین ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز:

این دوربین‌ها علاوه بر قابلیت تشخیص وسایل نقلیه عبوری و خوانش پلاک آن‌ها، قابلیت ردگیری (Tracking) و شناسایی عبور وسیله نقلیه از خطوط تعریف شده (خط ایست و انتهای خط عابر پیاده) را نیز دارد. زاویه دید این دوربین باید به شکلی باشد که در تصاویر ثبت شده توسط آن، وسیله نقلیه، خطوط ایست، خط‌کشی خط عابر پیاده و فانوس چراغ راهنمایی و وضعیت آن (قرمز، زرد یا سبز بودن)، همگی مشخص باشند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۱۸. سامانه ثبت تخلف عبور غیر مجاز از خطوط ویژه:

این سامانه در خطوط ویژه اتوبوس‌ها نصب می‌شود تا ضمن شناسایی تردد وسایل نقلیه در این خطوط، تخلف وسایل نقلیه غیرمجاز را نیز شناسایی و ثبت نماید. دوربین‌های این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های ثبت تردد (پلاک خوان) هستند. این سامانه‌ها برای ثبت تخلف نیازمند اخذ کد پلیس هستند. لازم به ذکر است که زاویه دید دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها باید به شکلی باشد که عرض یک مقطع از خط ویژه را به طور کامل پوشش دهد.

۱۹. سامانه ثبت تخلف عبور غیر مجاز از خطوط اضطرار:

این سامانه در خطوط اضطرار نصب می‌شود تا ضمن شناسایی تردد وسایل نقلیه در این خطوط، تخلف وسایل نقلیه غیرمجاز را نیز شناسایی و ثبت نماید. دوربین‌های این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های ثبت تردد (پلاک خوان) هستند. این سامانه‌ها برای ثبت تخلف نیازمند اخذ کد پلیس هستند. لازم به ذکر است که زاویه دید دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها باید به شکلی باشد که عرض یک مقطع از خط اضطرار را به طور کامل پوشش دهد.

۲۰. سامانه ثبت تخلف تردد بدون گواهی معتبر معاینه فنی (یا محدوده LEZ):

این سامانه‌ها در نقاط مختلف شهرها، به‌خصوص در محدوده مرکزی شهرها، به منظور بررسی وضعیت معاینه فنی خودروهای در حال تردد و اعمال قانون خودروهای فاقد این گواهی نصب می‌گردند. دوربین‌های این سامانه‌ها از نوع دوربین‌های پلاک خوان هستند. این سامانه‌ها برای ثبت تخلف نیازمند اخذ کد پلیس هستند. سایر سامانه‌های ثبت تردد و تخلف نیز در صورت اخذ کد پلیس قابلیت اعمال این تخلف را دارا هستند.

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای وازگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۲۱. جهت خوانش دوربین:

منظور از جهت خوانش، نحوه قرارگیری دوربین‌های سامانه‌های ثبت تردد و تخلف در معابر است که بر حسب آن، پلاک جلو یا پشت خودروها خوانش می‌شود. «خوانش از جلو»، به معنی خوانش پلاک جلوی خودرو و «خوانش از پشت» به معنی خوانش پلاک عقب خودرو است.

۲۲. سامانه پلاک‌خوان سیار خودرویی:

این سامانه متشکل از تجهیزات سخت افزاری، نرم‌افزاری، برق‌رسانی، ارتباطی و روشنایی است که بر روی یک خودرو نصب می‌گردند. دوربین‌های این سامانه از نوع دوربین‌های پلاک‌خوان هستند. این سامانه، در حین حرکت یا توقف، نسبت به ثبت و استخراج پلاک خودروها اقدام می‌نماید. این سامانه‌ها در حال حاضر در یک یا چند گروه ذیل فعالیت دارند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۷۳ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی):

- گروه تخلفات ساکن (محل پارک ممنوع، فلکه آتش نشانی و...)
- تخلف توقف دویل
- گروه تخلفات مدیریت پارک حاشیه‌ای (پارکومتر)
- گروه تخلفات خودروهای عبوری و معاینه فنی

۲۳. سامانه نظارت تصویری ترافیک:

مجموعه‌ای از تجهیزات سخت افزاری، نرم‌افزاری، عمرانی، برق‌رسانی و ارتباطی که جهت کنترل و پایش ترافیک، مدیریت حوادث ترافیکی و در برخی موارد برای ثبت تخلف ترافیکی، توسط شهرداری/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نصب می‌شوند. دوربین‌های نصب شده در این سامانه‌ها، از نوع دوربین‌های نظارتی ترافیک هستند. تصاویر این سامانه‌ها، از طریق یک نرم‌افزار مدیریت مرکزی در مرکز کنترل ترافیک مورد بهره‌برداری قرار گرفته و دیتای آنها به صورت فیلم در سرورها ذخیره می‌شود.

۲۴. سامانه نرم‌افزاری ثبت تخلف با استفاده از سامانه نظارت تصویری:

نرم‌افزاری جهت فراهم شدن امکان اعمال قانون تخلفات با استفاده از سامانه‌های نظارت تصویری که بر اساس دستورالعمل مربوطه توسعه پیدا کرده است. لازم به ذکر است که شهرداری/سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای تنها از نرم‌افزارهای دارای کد پلیس می‌توانند استفاده نمایند (دستورالعمل‌های پیوست مصوبه ۱۹۰ و اصلاحیه‌های آن در مصوبات بعدی شورای عالی).

۲۵. دوربین نظارت تصویری ترافیک:

این دوربین‌ها در دو نوع ثابت یا قابل چرخش (PTZ) هستند و غالباً دارای قدرت بزرگنمایی (زوم) اپتیکال قابل تنظیم هستند.

کارگروه فنی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	راهنمای اوزگان، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف	دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور
--	---	---

۲۶. سامانه هوشمند ثبت تردد فعال:

فعال بودن سامانه هوشمند ثبت تردد، به معنی انجام فرآیند ثبت تردد و ارسال اطلاعات لازم به سرورهای مربوطه توسط آن سامانه است.

۲۷. سامانه هوشمند ثبت تخلف فعال:

فعال بودن سامانه هوشمند ثبت تخلف، به معنی انجام فرآیند ثبت تخلف و ارسال اطلاعات لازم به سرورهای پلیس راهور توسط آن سامانه است. لازم به ذکر است که داشتن کد پلیس برای فعال بودن سامانه، الزامی است.

۲۸. سامانه‌های نظارت تصویری فعال:

فعال بودن سامانه نظارت تصویری، به معنی برقراری ارتباط آن با سرورهای مرکز کنترل شهرداری‌ها/سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و امکان مشاهده تصویر آن به صورت برخط در مرکز کنترل و مانیتورینگ اصلی می‌باشد.

۲۹. مرکز کنترل و مانیتورینگ:

به منظور مدیریت و نظارت متمرکز بر سامانه‌های هوشمند ترافیکی و ثبت تردد و تخلف و بهره‌برداری از آنها، مرکز کنترل و مانیتورینگ در شهرداری/سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و پلیس راهور ایجاد می‌شود. این مرکز شامل مجموعه‌ای از سرورها، نرم‌افزارهای مدیریت انواع تجهیزات ترافیکی از جمله سامانه‌های نظارت تصویری، نمایشگرها و ... است و جمعی از نیروهای متخصص حوزه‌های حمل و نقل و ترافیک در آن حضور دارند.

۳۰. سرور:

یک رایانه متصل به شبکه است که به منظور میزبانی نرم‌افزارهای مدیریت تجهیزات ترافیکی از جمله سامانه‌های هوشمند ثبت تردد، سامانه‌های هوشمند ثبت تخلف، سامانه‌های نظارت تصویری و ... و ذخیره اطلاعات مربوط به آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد. این رایانه سخت‌افزارهای قدرتمندتر و فضای ذخیره‌سازی بسیار بیشتری نسبت به رایانه‌های معمولی دارد. سرور اصلی سامانه‌های هوشمند ثبت تردد و تخلف در مرکز کنترل ترافیک شهرداری/سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای (مراکز مانیتورینگ اصلی) قرار می‌گیرد و می‌تواند به سرورهای فرعی مستقر در سایر دستگاه‌های اجرایی مجاز، بر اساس پروتکل‌های تعریف شده، سرویس‌دهی نماید.